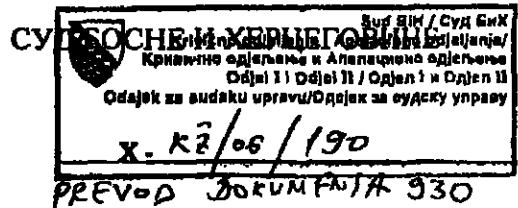

SUD BOSNE I HERCEGOVINE

Broj : X-KŽ-06/190
Sarajevo, 21.05.2007. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE !

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, u vijeću Apelacionog odjeljenja sastavljenom od sudije dr Manfreda Daustera, kao predsjednika vijeća i sudija Vukoje Dragomira i Venceslava Ilića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Željke Marenčić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Mirsada Bektaševića i Abdulkadir Cesura zbog krivičnog djela terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f), a sve u vezi sa članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) i krivičnog djela sprečavanje službene osobe u vršenju službene radnje iz člana 358. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) u vezi sa članom 26. stav 1. KZ BiH, optuženog Bajre Ikanovića zbog krivičnog djela terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f), a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH, te optuženog Hasanović Senada zbog krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, a u vezi sa članom 29. KZ BiH, odlučujući o žalbama branioca optuženog Mirsada Bektaševića, advokata Idriza Kamenice, branioca optuženog Abdulkadir Cesura, advokata Šemse Temina, branioca optuženog Bajre Ikanovića, advokata Gurda Amre, te branilaca optuženog Senada Hasanovića, advokata Senada Dupovca i Kadrije Kolića, izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj X-K-06/190 od 10.01.2007. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 21.05.2007. godine donio je:

PRESUDU

1. Djelimičnim uvažanjem žalbi branilaca - optuženog Mirsada Bektaševića, advokata Kamenica Idriza, optuženog Abdulkadir Cesura, advokata Šemse Temina, optuženog Bajre Ikanovića, advokata Gurda Amre, optuženog Senada Hasanovića, advokata Senada Dupovca i Kadrije Kolića i osnovom člana 314. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) **p r e i n a č a v a** se presuda Suda Bosne i Hercegovine broj X-K-06/190 od 10.01.2007. godine u odluci o kazni tako da se, uz primjenu članova 39, 42, 48. i 53. KZ BiH, optuženom Mirsadu Bektaševiću, za počinjeno krivično djelo terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f) KZ BiH, u vezi sa članom 29. istog zakona utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, a za krivično djelo sprečavanje službene osobe u vršenju službene radnje iz člana 358. stav 1. KZ FBiH, u vezi sa članom 26. stav 1. KZ BiH utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, pa ga sud za navedena krivična djela, uz primjenu odredbe člana 53. KZ BiH, osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina i 4 (četiri) mjeseca u koju kaznu zatvora se, uz primjenu člana 56. KZ BiH, ima računati i vrijeme koje je optuženi Bektašević proveo u

pritoru počev od 19.10.2005. godine pa do 05.04.2007. godine; optuženom Abdulkadir Cesuru, za krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f) KZ BiH, a sve u vezi sa članom 29. istog Zakona utvrđuje se kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) godina, a za krivično djelo sprečavanje službene osobe u vršenju službene radnje iz člana 358. stav 1. KZ FBiH u vezi sa članom 26. stav 1. KZ BiH utvrđuje se kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, pa da ga sud, uz primjenu člana 53. KZ BiH, osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina i 4 (četiri) mjeseca, u koju kaznu se, primjenom člana 56. istog zakona, optuženom Cesuru ima uračunati vrijeme koje je proveo u pritvoru počev od 19.10.2005. godine do 05.04.2007. godine; optuženi Bajro Ikanović se za počinjeno krivično djelo terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f) KZ BiH osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine, u koju kaznu se optuženom Ikanoviću na osnovu člana 56. KZ BiH ima uračunati vrijeme koje je proveo u pritvoru počev od 18.11.2005. godine do 05.04.2007. godine; optuženi Senad Hasanović za počinjeno krivično djelo nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, uz primjenu članova 39, 42. i 48. KZ BiH, osuđuje se na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, u koju kaznu zatvora se optuženom Hasanoviću, primjenom člana 56. KZ BiH, uračunava vrijeme provedeno u pritvoru počev od 24.11.2005. godine pa do 22.12.2005. godine.

2. U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj X-K-06/190 od 10.01.2007. godine optuženi Mirsad Bektašević oglašen je krivim za počinjeno krivično djelo terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f), a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH za šta mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina, te za krivično djelo spriječavanje službene osobe u vršenju službene radnje iz člana 358. stav 1. KZ FBiH u vezi sa članom 26. stav 1. KZ BiH, za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, pa mu je prvostepeni sud, primjenom pravila o odmjeravanju kazne za krivična djela izvršena u sticaju iz člana 53. KZ BiH, izrekao jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina i 4 (četiri) mjeseca u koju kaznu mu je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 19.10.2005. godine pa nadalje, dok je drugooptuženi Abdulkadir Cesur oglašen krivim za počinjeno krivično djelo terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f), a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH za šta mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 13 (trinaest) godina, te za krivično djelo spriječavanje službene osobe u vršenju službene radnje iz člana 358. stav 1. KZ FBiH u vezi sa članom 26. stav 1. KZ BiH, za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, pa mu je primjenom pravila o odmjeravanju kazne za krivična djela izvršena u sticaju iz člana 53. KZ BiH, izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 13 (trinaest) godina i 4 (četiri) mjeseca, u koju je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 19.10.2005. godine pa nadalje.

Istom presudom sud je oglasio krivim trećeoptuženog Bajru Ikanovića za počinjeno krivično djelo terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f), a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, u koju mu je uračunao vrijeme koje je proveo u pritvoru počev od 18.11.2005. godine pa nadalje, dok je četvrtooptuženi, Hasanović Senad, oglasen krivim zbog počinjenog krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, a u vezi sa članom 29. KZ BiH, za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci, a u koju mu je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru počev od 24.11.2005. godine do 22.12.2005. godine.

Na osnovu člana 186. stav 2. ZKP BiH optuženi su obavezani na plaćanje troškova krivičnog postupka o kojima će sud odlučiti posebnim rješenjem po pribavljanju relevantnih podataka.

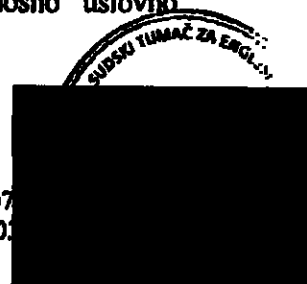
Protiv ove presude žalbe su blagovremeno izjavili branilac optuženog Mirsada Bektaševića, advokat Idriz Kamenica, branilac optuženog Abdulkadir Cesura, advokat Šemso Temin, branilac optuženog Bajre Ikanovića, advokat Amra Gurda i branioci optuženog Senada Hasanovića, advokati Senad Dupovac i Kadrija Kolić.

Žalba branioca optuženog Mirsada Bektaševića, advokata Idriza Kamenice, prvostepenu presudu pobija zbog: bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o krivičnim sankcijama, te odluke o troškovima krivičnog postupka s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i odredi novo suđenje ili da se ista preinači i optuženi Mirsad Bektašević oslobodi od optužbe za krivična djela za koja je optužen. Opreza radi, u žalbi se predlaže da se izrečena kazna preinači i izrekne u znatno kraćem trajanju.

Branilac optuženog Abdulkadir Cesura, advokat Šemso Temin, žalbu je izjavio iz svih žalbenih osnova iz člana 296. Zakona o krivičnom postupku BiH, s prijedlogom da se žalba uvaži, prvostepena presuda ukine i odredi održavanje pretresa, ili da se prvostepena presuda preinači u pravcu da drugooptuženog Abdulkadira Cesura oslobodi od odgovornosti za počinjena krivična djela, ili da mu se, s obzirom na okolnosti, znatno umanjí izrečena kazna.

Žalba branioca optuženog Bajre Ikanovića, advokata Gurda Amre, izjavljena je zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona BiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te odluke o krivičnopravnoj sankciji i izrečenoj kazni, s prijedlogom da sud preinači prvostepenu presudu na način da oslobodi od optužbe optuženog Bajru Ikanovića, ili da presudu ukine i odredi održavanje pretresa pred Vijećem Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.

Branioci optuženog Senada Hasanovića, advokati Senad Dupovac i Kadrija Kolić, žalbu su izjavili zbog bitne povrede odredaba zakona o krivičnom postupku, povrede odredaba krivičnog zakona, te zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se žalba uvaži, ožalbena presuda ukine i optuženi Senad Hasanović oslobodi od optužbe da je počinio predmetno krivično djelo, ili da se ožalbena presuda preinači na način da optuženi za isto djelo bude znatno blaže kažnjen, odnosno uslovno kažnjen.

Odgovore na žalbe branilaca podnijelo je Tužilaštvo Bosne i Hercegovine s prijedlogom da se žalbe odbiju kao neosnovane i prvostepena presuda potvrdi.

Povodom izjavljenih žalbi na prvostepenu presudu Apelaciono vijeće je u smislu čl. 304. ZKP BiH održalo javnu sjednicu na kojoj su bili prisutni tužilac, optuženi Mirsad Bektašević, Abdulkadir Cesur, Bajro Ikanović i Senad Hasanović, sa njihovim braniocima. Na istoj su branioci ukratko izložili žalbe, pri čemu su u cjelosti ostali kod iznesenih navoda i prijedloga iz žalbi, dok je tužilac u potpunosti ostao kod navoda iz odgovora na žalbe.

Apelaciono vijeće je ispitalo prvostepenu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbama u smislu čl. 306. ZKP BiH, pa je nakon vijećanja donijelo odluku kao u izreci iz ovih razloga:

U uvodu, ovo Vijeće primjećuje da žalbe manje-više ponavljaju prigovore koje su isticale tokom dosadašnjeg postupka i o kojima je sud prvog stepena, po mišljenju ovog Vijeća, dao valjane i argumentovane odgovore zašto ih nije uvažio kao osnovane.

U okviru bitnih povreda odredaba krivičnog postupka

U žalbi branioca optuženog Bektaševića, advokata Kamenice, tvrdi se da je odlaganje glavnog pretresa trajalo duže od 30 dana kada je po odredbi člana 251. stav 3. ZKP BiH glavni pretres morao iznova početi. Konkretno, da je glavni pretres u ovom predmetu odgođen 08.09. a nastavljen 17.10. 2006. godine čime je, po njemu, počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH. Međutim, ovakva žalbena tvrdnja ne nalazi svoju materijalnu potporu u stanju spisa. Iz istog je vidljivo da je između ova dva ročišta nastavljen glavni pretres dana 25.09.2006. godine, dakle, unutar zakonom propisanog roka, pa se stoga ovaj žalbeni prigovor pokazao kao neosnovan.

Nadalje, ova žalba uspostavlja tvrdnju kako je pobijana presuda nerazumljiva, protivrječna sama sebi i dokazima izvedenim na glavnom pretresu, da je opterećena nizom pretpostavki, a posebno, da u izreci iste izostaje opis radnje izvršenja. Ovoj poslednjoj žalbenoj tezi se pridružuje u svojoj žalbi branilac optuženog Ikanovića, advokat Amra Gurda, s tim što istu dodatno obogaćuje tvrdnjom da izreka presude manjka i u drugom opštem elementu krivičnog djela, jer ne navodi vrijeme izvršenja terorističkog čina, a time izreku presude čini nerazumljivom, što samo po sebi i *ipso iure* predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka saglasno članu 298. stav 1. tačka c) KZBiH (žalba očigledno omaškom citira materijalni propis, umjesto ZKP BiH), s obzirom da se prema vremenu izvršenja krivičnog djela cijene okolnosti koje isključuju krivično gonjenje, a naročito nastupanje zastarjelosti krivičnog gonjenja.

Međutim, po ocjeni ovog suda, bojazni izraženoj u navedenim žalbama nema mjesta, jer izreka presude pod tačkom I jasno u svom činjeničnom opisu navodi radnje optuženih Bektaševića, Cesura i Ikanovića koje su oni realno preduzeli postupajući u saizvršilaštvu, a da pri tom ne manjka ni opis subjektivnih činjenica što se finalizuje u njihovoj namjeri da počine teroristički čin. Pobijana presuda u svojoj izreci izlaže činjenice, za koje u svojim razlozima navodi, po prethodnoj valjanoj i detaljnjoj ocjeni dokaza, zašto ih prihvata kao dokazane. Naime, ta presuda utvrđuje da su Bektašević i Cesur došli u BiH u dogovoru sa njima poznatim licima iz inostranstva protiv kojih se vodio postupak zbog terorizma, među kojima i sa Abdul Basitom iz Danske, u namjeri da na području BiH i drugih evropskih

zemalja počine teroristički čin s ciljem prisiljavanja njenih vlasti i vlada drugih zemalja i njihovih predstavnika koji su trenutno putem međunarodnih organizacija prisutni u BiH, da povuku svoje snage iz Iraka i Afganistana. Pobijana presuda precizno određuje vrijeme njihovog dolaska (Bektašević, 27.09. a Cesur, 14.10.2005. godine), kao i vrijeme pronalaska predmeta u stanovima koje su koristili u Sarajevu (19. i 20.10.2005.godine), a koji predmeti, zajedno s ostalim dokazima, jasno ukazuju na njihove prave namjere i svrhu dolaska u BiH, pa otud ne stoji tvrdnja žalbe branioca Gudre da izreka prvostepene presude ne sadrži vrijeme izvršenja djela.

U svrhu ispunjenja ove namjere i cilja dolaska u BiH, Bektašević je ostvario kontakt sa optuženim Ikanovićem u Sarajevu koji je u dogovoru s njim nabavio i predao mu u posjed iskazanu količinu eksploziva za izradu improvizovane eksplozivne naprave. Da je i optuženi Cesur, suprotno onom što tvrdi žalba njegovog branioca, bio u posjedu eksploziva zajedno sa Bektaševićem po sebi govori činjenica da je isti neosporno zatečen od strane policije u stanu u kojem se nalazio eksploziv, da je Cesur vidio iz druge prostorije kako Bektašević nožem reže i oblikuje eksploziv, da je legao iz razloga što ga je boljela glava, a slijedom Bektaševićevog kazivanja, glavobolja se može pripisati jakom mirisu eksploziva koji se „znojio“, da Cesur nije preduzeo ništa čime bi se distancirao od Bektaševićevih radnji preduzetih u okviru oblikovanja eksploziva uprkos tome što se radi o opasnoj i veoma razornoj materiji. Dakle, prvostepena presuda u izreci navodi činjenice koje predstavljaju elemente bića krivičnog djela terorizma, a u svom obrazloženju na stranici 52. sud iznosi, *inter alia*, u svemu argumentovane razloge kojim se rukovodio pri primjenjivanju određenih odredaba krivičnog zakona na optužene i njihovo djelo kako je to i propisano u članu 290. (sadržaj presude) ZKP BiH. Naime, sud prvog stepena opredijeljeno navodi da predmetno krivično djelo egzistira samostalno samim nabavljanjem i posjedovanjem eksploziva (radnja izvršenja opisana pod tačkom f) stava 4. člana 201. KZ BiH) uz ispunjenje ostalih uslova koji se tiču namjere učinioca, ciljeva i mogućih posljedica.

Ako se to ima u vidu, onda nikako ne stoji tvrdnja advokata Gurde da izreka presude ostaje u stvari na nivou pravnih pojmova i tvrdnji, a da ne sadrži činjenice pod koje pojmove iste treba podvesti. Nastojeći da kako-tako održi tu i takvu tezu, ova žalba za čin držanja eksploziva od strane Ikanovića dopušta mogućnost da se on pravno kvalifikuje kao krivično djelo iz grupe krivičnih djela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine. Gradeći taj koncept, žalba ovog advokata poseže za redukcijom činjeničnog stanja - a istim metodom se služe i ostale žalbe - tako što čin optuženog Ikanovića posmatra izolovano, nezavisno od drugih dokaza i na njima utvrđenih činjenica i činjeničnih okolnosti koje prvostepena presuda minuciozno analizira i dovodi u čvrstu međusobnu logičku vezu. Pobijana presuda jasno ukazuje da sklop aktivnosti optuženih pod tačkom I izreke, čini njihovu objektivno-subjektivnu vezu, tj. da se svako od ponašanja optuženih Bektaševića, Cesura i Ikanovića projektuje na cjelinu njihove djelatnosti u smislu ovog krivičnog djela, da je opisano djelovanje praćeno subjektivnim pokrićem budući da je na strani svakog od njih postojala svijest o zajedničkom djelovanju u svrhu produkovanja zabranjene posljedice, a time, da se njihovo ponašanje etablira kao saizvršilaštvo. To pitanje je prvostepena presuda na stranicama 53. i 54. uspješno elaborirala kako na teoretskom planu tako i primjenjeno na konkretni slučaj, pa pozivanju branioca Gurde na nepostojanje zajedničke odluke o djelu *expressis verbis* i odsusutvo dokaza koji će to potvrditi, kao i tvrdnji branioca optuženog Cesura, advokata Temina, po kojoj je sud prvog stepena nekritički prihvatio konstrukciju optužbe o zajedničkom djelovanju prvo i drugooptuženog i tu konstrukciju provlačio kroz

čitavu presudu - nema mjesta. Sumirajući navedeno, žalba advokata Gurde, što se jednako odnosi i na žalbe advokata Kamenice i Temina, služi se metodom jednostrane revizije utvrđenog činjeničnog stanja a poznato je da se na tom temelju ne može ostvariti povreda krivičnog zakona.

Upravo za ovakvom metodom poseže branilac optuženog Ikanovića, advokat Amra Gurda, vezano za djelovanje ovog optuženog opisano pod tačkom II izreke presude. Ona tom prilikom u svojoj žalbi uspostavlja navodnu suprotnost između izreke i obrazloženja presude, kada tvrdi da je vijeće u pobijanoj presudi potpuno neutemeljeno i neosnovano utvrdilo bitnu činjenicu koja se odnosi na esencijalno pitanje i dilemu ko je i kada eksploziv nabavio i dostavio, odnosno predao prvo i drugooptuženom. Navedena tvrdnja se opravdava činjenicom što je u izreci prvostepene presude navedeno da je optuženi Ikanović Bajro u dogovoru sa Bektaševićem nabavio i predao u posjed optuženima Bektaševiću i Cesuru tačno neutvrđenu količinu eksploziva, dok se u obrazloženju iste presude navode riječi svjedoka optužbe Amira Bajrića koji je bio decidan u tvrdnji da je on bio taj koji je nabavio eksploziv.

Nasuprot ovom stavu žalbe, pažljiva analiza i cjelovito, a ne fragmentarno čitanje prvostepene presude, pokazuje da ista ne zasniva nikakvu protivrječnost između izreke presude i obrazloženja u pogledu odlučne činjenice na kojoj se zasniva krivična odgovornost optuženog Bajre Ikanovića a koja se odnosi na nabavku eksploziva.

Naime, svjedok Bajrić Amir je u svom iskazu detaljno objasnio kako i na koji način je došao u kontakt sa optuženim Ikanovićem, te na koji način je istom dostavio određenu količinu eksploziva, pakovanu u obliku salama, prethodno preuzetu od optuženog Hasanovića. Predaja eksploziva Bajriću nesumnjivo proizilazi i iz iskaza optuženog Hasanovića i svjedoka Aljević Ensara i Osmanović Muhidina. Dakle, nije sporna činjenica da je svjedok Amir Bajrić nabavio eksploziv, što je isti priznao u svom iskazu koji je dao na glavnom pretresu, ali nije sporna ni dalja predaja eksploziva optuženom Ikanović Bajri. Prema mišljenju ovog vijeća, prvostepeni sud je opravdano poklonio vjeru ovom svjedoku s obzirom da je isti u svim iskazima koje je davao u istrazi kao i daljem toku krivičnog postupka (i kao svjedok optužbe i kao svjedok odbrane), ostao dosljedan tvrdnji da je optuženi Ikanović Bajro razgovarao s njim o nabavci eksploziva 10-20 dana prije mjeseca Ramazana 2005. godine, da je tražio inicijalne kapisle i drugo oružje, kao i da je Ikanović prije nabavke prve količine eksploziva rekao kako to treba njegovim prijateljima, pri čemu je još spomenuo da njegova dva „brata“ treba da dođu iz inostranstva. Stoga, ispravan je zaključak prvostepenog suda o učešću optuženog Bajre Ikanovića u radnjama nabavke eksploziva za optužene Mirsada Bektaševića i Cesura Abdulkadira, te je osim na iskazu ovog svjedoka, za razliku od tvrdnji iznesenih u žalbi, utemeljen i na drugim materijalnim dokazima, činjenicama i okolnostima predmetnog slučaja. Pri tome, treba cijeniti i da je optuženi Bektašević, ne navodeći valjan razlog za to, izmijenio svoj iskaz dat u istrazi kada je izjavio da ga je neka osoba zvala prije njegovog dolaska u Sarajevo, govoreći mu da treba u jednom dječijem parku, ispod drvene klupe, da uzme paket u kojem je pištolj sa prigušivačem i eksploziv, da bi, nakon što je saznao da je Bajrić Amir zaključio sporazum sa Tužilaštvom BiH o priznanju krivnje, tvrdio da je eksploziv dobio upravo od Bajrić Amira.

Ni sam trećeoptuženi Ikanović ne dovodi u pitanje poznanstvo i kontakte sa optuženim Mirsadom Bektaševićem i Abdulkadir Cesurom, tvrdeći da se sa Mirsadom počeo intenzivno družiti odmah nakon što ga je upoznao i da se slagao sa njegovim idejama i pogledom na svijet. Iako optuženi Ikanović i Bektašević tvrde da su se upoznali po dolasku Bektaševića u Sarajevo, dakle nakon 27.09.2005. godine, materijalni dokazi i iskaz vještaka Fazlagić Muamera potvrđuju upravo suprotno, s obzirom da toll ticketing mobilnih telefona koje su nesporno koristili Bektašević i Ikanović pokazuje da je dana 17.06.2005. godine, dakle mnogo prije dolaska Bektaševića u BiH, registrovan poziv sa Bektaševićevog telefona, a prema telefonu Bajre Ikanovića, u trajanju od 43 sekunde, što samo dodatno ukazuje na povezanost ovih lica i prije inkriminisanog perioda. Nadalje, nesporno je i da je optuženi Ikanović jutro nakon hapšenja Bektaševića pozivao njegov broj na kojem je to registrovano kao propušteni poziv, jer je mobitel tada već bio oduzet od strane policije.

Žalbom branioca Gurde osporava se validnost i vjerodostojnost iskaza svjedoka Bajrić Amira, a iz razloga što je isti sa Tužilaštvom sklopio sporazum o priznanju krivnje. Žalba tvrdi da je prvostepena presuda, u odnosu na optuženog Bajru Ikanovića, zasnovana isključivo na iskazu ovog svjedoka, a u korist ove žalbene tvrdnje branilac upućuje na stavove i odluke Ustavnog suda BiH, tačnije Odluke broj AP-661/04 od 22. 04.2005. godine, u kojoj je ustanovljeno da postoji povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3e Ustava BiH, i člana 6. stav 1. Konvencije, ako se osuđujuća presuda zasniva isključivo na iskazu optuženog koji je zaključio sporazum o priznanju krivice, a na okolnosti takvog iskaza nije izveden niti jedan objektivni dokaz kojim bi takav iskaz bio potvrđen.

Žalba, međutim, nije citirala odredbe navedene odluke u cjelosti. Tačno je da Ustavni sud zaključuje da postoji kršenje prava na pravično suđenje iz člana II/3.e Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije kada se osuđujuća presuda u najvećoj mjeri zasniva na iskazu svjedoka koji je sa tužiocem sklopio sporazum o priznanju krivice, a Sud ne daje logično i uvjerljivo obrazloženje za ocjenu, kako tog, tako i drugih provedenih dokaza, već se ta ocjena doima proizvoljnom.

Dakle, u konkretnom slučaju prvostepeni sud bi učinio povredu na koju žalba ukazuje, samo u slučaju da je pobijana presuda zasnovana na iskazu svjedoka Bajrić Amira (koji je sklopio sporazum sa Tužilaštvom), a da pri tome nije na adekvatan način odgovorio na pitanje zašto smatra utvrđenim da je upravo optuženi Ikanović Bajro nabavio predmetni eksploziv i predao ga optuženima Bektaševiću i Cesuru.

Prema mišljenju ovog vijeća, prvostepeni sud je dao sasvim jasno i logično (uvjerljivo) obrazloženje a koje je prihvatljivo i za ovaj sud, zbog čega u cjelosti prihvata iskaz svjedoka Bajrić Amira čiji iskaz, uz niz posrednih dokaza koje je prvostepeni sud brižljivo cijenio i koji u svojoj sveukupnosti čine jednu logički povezanu cjelinu pa tako i potvrđuju tačnost iskaza ovog svjedoka, dovodi do jedino mogućeg zaključka da je optuženi Ikanović Bajro počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

Neprihvatljivi su navodi u žalbi kojim se obezvrijeđuje iskaz svjedoka Bajrić Amira na način da se osporava kredibilitet ovog svjedoka zbog njegove prošlosti, ali i zbog sklopljenog sporazuma sa Tužilaštvom, s obzirom da se i u samoj odluci Ustavnog suda BiH na koju se žalba poziva a priori ne obezvrijeđuje iskaz takvog svjedoka, već se navodi da, iako ovakvi svjedoci često mogu biti nepouzdana, to samo po sebi nije razlog da se

iskazu takvog svjedoka ne pokloni vjera. Osim toga, odbrana je imala mogućnost da, kako korištenjem unakrsnog ispitivanja, tako i direktnog ispitivanja, kada je ovaj svjedok davao iskaz u svojstvu svjedoka odbrane, ukaže na nedosljednosti i neistine u njegovim iskazima. Međutim, činjenica je da je ovaj svjedok prilikom davanja iskaza tokom suđenja u svemu ostao kod svoje prvobitno date izjave pred Tužiocem BiH koju je dao u vrijeme kada nije znao, niti je mogao znati da će između njega i Tužilaštva BiH biti postignut sporazum o priznanju krivnje, što dodatno upućuje na istinitost njegovog svjedočenja.

Osim toga, na istinitost svjedočenja ovog svjedoka upućuju i iskazi svjedoka – policajaca Čavčić Nusreta i Alić Mersihe, kao i iskazi svjedoka Osmanović Muhidina i optuženog Hasanović Senada.

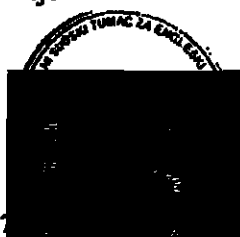
Naime, svjedok Bajrić Amir je u svom iskazu izjavio da mu je optuženi Ikanović Bajro, negdje jedan mjesec prije hapšenja rekao da zna da će i njega, tj. Ikanovića takođe uhapsiti jer su neka braća „popadala“, te je upozorio Bajrića da će policija sigurno doći i njemu i savjetovao ga da o svemu ćuti i da „pospremi kuću“. Ovakav iskaz potvrdili su svjedoci – policajci svojim izjavama da su prilikom pretresa stan Bajre Ikanovića zatekli u veoma urednom stanju, a sam Ikanović im je rekao da ih je očekivao.

Nadalje, iskaz svjedoka Bajrić Amira saglasan je i sa iskazima svjedoka Osmanović Muhidina i optuženog Hasanović Senada kada su u pitanju okolnosti njihovog susreta u slastičarni „Harisa“ i razgovora koji se odnosio na eksploziv, te njihove kasnije kontakte u vezi sa predajom eksploziva Bajriću. Istina, u oba navedena primjera ne radi se o svjedočenju na okolnost da li je Bajrić Amir predao dobijeni eksploziv optuženom Ikanoviću, ali potvrda iskaza svjedoka Bajrića u drugim segmentima njegovog svjedočenja ukazuje na konsekvantnost i vjerodostojnost njegovog iskaza i u odnosu na ostale činjenice o kojima je svjedočio.

Prihvatajući svjedočenje Bajrića kao istinito, prvostepeni sud nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka kako to tvrdi žalba, pa se iz ovog prigovora, kada žalba otvora i pitanje pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja vezano za postojanje odlučne činjenice o učešću optuženog Bajre Ikanovića u inkriminiranim radnjama krivičnog djela terorizma u saizvršilaštvu, ne može prihvatiti tvrdnja o defektnosti činjenične osnove pobijane presude, jer je ona u svemu dala, kako je to već obrazloženo, ubjedljive, jasne i i potpune odgovore.

Žalbeni prigovori koji se odnose na zakonitost dokaza:

Žalbe branioca opt. Bektaševića, advokata Idriza Kamenice i branioca opt. Cesura, advokata Šemse Temina, u okviru bitnih povreda odredaba krivičnog postupka ističu tvrdnju da je prvostepena presuda zasnovana na dokazima na kojima se po procesnom zakonu ne može zasnivati presuda (član 297. stav 1.tačka i) ZKP BiH). Po njima, dokazi nisu pribavljeni u skladu sa odredbama ZKP BiH, a iz sadržaja žalbi se daju vidjeti dosezi žalbenih tvrdnji u dva pravca. Prvo, nije bilo mjesta pribavljanju dokaza putem međunarodne pravne pomoći, jer je trebalo primjeniti odredbe domicilnog, a ne stranog ZKP, i drugo, što dokazi pribavljeni od strane postupajućih policijskih organa domaće države nisu pribavljeni u skladu sa odredbama ZKP BiH.

Tako, žalbenim prigovorom branioca opt. Bektaševića, advokata Idriza Kamenice, koji se odnosi na zakonitost dokaza pribavljenih u međunarodnoj pravnoj pomoći, poput pribavljanja nalaza od strane policije Danske, vještačenje govora sa kasete oduzete od strane optuženog Bektaševića i navodno snimljenog govora tog optuženog, podvlači se da se radi o dokazima pribavljenim na nezakonit način i da tako pribavljeni dokazi nemaju uporište u odredbama ZKP BiH. Branilac optuženog Cesura, advokat Temin, sa svoje strane, kod razmatranja ovog pitanja navodi da je prvostepeni sud prihvatanjem dokaza pribavljenih iz Danske, Švedske i Velike Britanije, postupio suprotno članu 121. ZKP BiH.

Međutim, po nalaženju ovog suda, ovako istaknuti žalbeni prigovori se pokazuju u potpunosti neutemeljenim.

Naime, ovdje se poziva na odredbu člana 407. ZKP BiH. Sadržaj te odredbe upućuje da se međunarodna pravna pomoć manifestuje u preduzimanju određenih procesnih radnji a koje se preduzimaju u skladu sa propisima države koja preduzima takve radnje s obzirom da međunarodno-pravni akti koji regulišu ovu oblast ne sadrže pravila po kojima bi se neki način pribavljanja dokaza mogao smatrati nezakonitim. Polazeći od ove zakonske odredbe sud prvog stepena je pravilno postupio kad je najprije odlučio o dopustivosti tako pribavljenih dokaza, a zatim, kada je dao njihovu ocjenu. Tako je prvostepeni sud, pored ostalih dokaza pribavljenih u Švedskoj i Velikoj Britaniji, pribavio: Izvještaj Ministarstva pravde, Civilnog i policijskog odjeljenja Danske od 08.11.2006. godine, kao i pregled relevantnih zakonskih odredbi o vođenu sudskog postupka u Danskoj a čiji sadržaj se odnosi na mjere narušavanja tajnosti komunikacija, imenovanje advokata licu protiv kojeg je mjera odobrena, ovlaštenje policiji pod kojim uslovima može vršiti pretresanje i oduzimanje predmeta od osumnjičene osobe. U konkretnom slučaju, prvostepeni sud je s pravom našao da pribavljeni dokazi kroz formalno policijsko djelovanje u stranim državama (tehnička registracija činjenica i isprava) predstavljaju pravno validne dokaze jer uostalom, odbrana ovih optuženih ni tokom prvostepenog postupka, niti u svojim žalbama nije ukazivala da su dokazi, za čije prihvatanje je sud prvog stepena dao uvjerljive razloge i što pedantno citira pobijana presuda na str. 45-47, pribavljeni kršenjem osnovnih ljudskih prava i prava odbrane kada bi, tek u tom slučaju, isti bili neupotrebljivi *ex judicio*.

Takođe, ukoliko je međunarodna pravna pomoć propisana nekim drugim zakonima u BiH ili međunarodnim ugovorom, oni imaju preimućstvo nad odredbama ZKP. Dakle, odredbe ZKP BiH se primjenjuju samo onda kad ne postoje drugi zakoni BiH ili međunarodni ugovori koji regulišu pitanje pružanja pravne pomoći. Stoga je prvostepeni sud pravilno postupio kad se u napadanoj presudi prilikom rješavanja prigovora odbrane na nezakonitost dokaza, a što žalba na ovom mjestu ponavlja, na taj prigovor negativno odredio, pozivajući se na primjenu člana 3. stav 1. Evropske konvencije o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima iz 1959. godine, člana 8. stav 1. Evropske konvencije o suzbijanju terorizma iz 1977. godine i člana 10. stav 2. Međunarodne konvencije o suzbijanju terorističkih-bombaških napada iz 1997. godine. Sve te konvencije su, naime, ratifikovane od nadležnih organa BiH, a time su državni organi obavezni iste primjenjivati i prilikom prikupljanja dokaza putem međunarodno-pravne pomoći. Teško je, uostalom i zamisliti da bi se suzbijanje međunarodnog terorizma kao nesumnjivog zla savremenog čovječanstva moglo uspješno voditi bez efikasne međunarodne pravne pomoći.

Sa svoje strane, branilac opt. Abdulkadira Cesura, advokat Temin Šemso, citirajući zaključak suda prvog stepena sa str. 45. napadane presude kojim su dokazi pribavljeni u Danskoj, Švedskoj i Velikoj Britaniji pribavljeni u valjanoj proceduri i kao takvi zakoniti, izvlači suprotan zaključak kada uspostavlja tvrdnju da sud nije mogao na tim dokazima zasnovati pobijanu presudu jer su oni pribavljeni suprotno odredbi člana 121. ZKP BiH. Naime, za preduzete radnje u cilju pribavljanja dokaza nije bilo naredbe sudije za prethodni postupak, a time da je pobijana presuda ostvarila bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH.

Dakle, i ova žalba, kao i žalba branioca Kamenice, u kontekstu osporavanja zakonitosti izvedenih dokaza pribavljenih u navedenim državama, zauzima selektivan pristup o neposrednoj primjeni odredaba ZKP BiH na način što, shodno svojim potrebama, svjesno ispušta iz svoje percepcije odredbe ovog zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći.

Ništa drukčije stvar ne stoji sa prigovorima koje opširno izlaže žalba branioca Kamenice a koji se odnose na navodne nezakonitosti oko pribavljanja dokaza prilikom pretresanja prostorija od strane policije jer da su svi pretresi izvršeni na osnovu usmene naredbe sudije za prethodni postupak, a ne na osnovu pismene naredbe suda kako je to trebalo učiniti. Ako se ima u vidu odredba člana 56. ZKP BiH koja propisuje postupak kada se sudiji za prethodni postupak podnosi usmeni zahtijev za pretres, te ako se ima u vidu službena zabilješka postupajućeg sudije od 20.10. 2005. godine koja je izdala usmeno naredbu za pretres stana i drugih pokretnih stvari u ulicama Poligonska broj 71 i Novopazarska broj 422, onda se ne vidi u čemu bi to bio povrijeđen zakon, pogotovu jer je jedino taj sud ovlašten da cijeni postoji li opasnost od odlaganja pretresanja prostorija ili ne, a što je u konkretnom slučaju sudija za prethodni postupak i učinio.

Što se tiče žalbene tvrdnje koju ističe advokat Temin na okolnost da je sud prvog stepena presudu zasnovao na iskazima lica koja su ispred FMUP-a BiH bila intenzivno uključena u predistražne radnje, ne znači da je time prvostepena presuda ostvarila defektnost. Sud kod toga primjećuje da ovlaštena službena lica ispred FMUP-a nisu bila uključena u predistražne radnje (po novom ZKP BiH ne postoji tzv. pretkrivični postupak), nego su obavljala radnje u okviru istrage i po ovlaštenju tužioca, te da je, osim toga, sud prvog stepena cijenio iskaze saslušanih pripadnika F MUP-a koje su oni dali u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu i pod zakletvom, a to u sklopu ocjene činjeničnog supstrata, o čemu je sud prvog stepena dao u svemu prihvatljive i valjane razloge, pa ne stoji žalbena teza da se radi o nezakonitim dokazima.

Pažljiva analiza pobijane presude sa gledišta pitanja da li ona ima nedostataka koji bi mogli da uspostave bitnu povredu krivičnog postupka iz člana 297. ZKP BiH otkriva do punc jasnoće da ovakvih nedostataka nema i da stoga bitne povrede procesnih odredbi koje žalbe navode nisu učinjene. Ovakav stav ne mogu da poljuljaju prigovori žalbi branilaca optuženih, koje idu za tim da uvjere da je ova procesna povreda ipak učinjena. Početni i uopšteni žalbeni prigovori da napadnuta presuda ima formalnih nedostataka, uprkos pokušajima da se ti, po žalbama, nedostaci razrade, definitivno su ostali na tom sasvim uopštenom i za bilo kakvu polemiku neupotrebljivom nivou. Taj se prigovor, naime, razrađuje i dokazuje tezama po kojima presuda iznosi razloge o bitnim činjenicama tako što su isti nejasni i proturječni, ali opet bez validnih objašnjenja. Ovo vijeće je brižljivo analiziralo pobijanu presudu i našlo da joj se ne mogu učiniti apsolutno nikakve zamjerke.

gledišta povreda odredaba krivičnog postupka. Elaborativne metode, kojima se presuda služi, u punom su skladu sa odredbama procesnog zakona koji uređuje ovu materiju. Ona, naime, najprije imenuje izvedene dokaze, uključujući i svjedočenje optuženih, zatim iznosi sadržaj tih dokaza bez ikakve razlike u odnosu na njihov stvarni sadržaj – prema zapisnicima ili pismenima na kojima su dati; otkriva njihova vlastita ili međusobna proturječja i ocjenjuje ih sa oba moguća gledišta, tj. i po sadržaju i po vjerodostojnosti; itekako polaže račun svim tim ocjenama (npr. kada na stranici 55. obrazloženja iznosi razloge zašto nije prihvatila tezu optužbe da je, pored Bektaševića i Cesur vršio oblikovanje eksploziva i pričvršćivanje izolir trakom tri trotilska metka za crni pleteni kaiš) pa otuda rezonovanju žalbe advokata Temina da izostaje ocjena dokaza odbrane nema mjesta. Suprotno ovoj žalbi, takođe i žalbi advokata Gurde, pobijanom presudom nije povrijeđen metodološki pristup pri ispitivanju i utvrđivanju odlučnih činjenica predviđen odredbom člana 14. ZKP BiH koji se odnosi na standard „jednagog obzira“, budući da je ispitala i utvrdila činjenice koje se jednako odnose, kako na one koje terete optužene, tako i one koje im idu u prilog. Držeći se ovog valjanog metodološko-procesnog pristupa, presuda pokazuje dokazne osnove za svaku činjenicu koju smatra pouzdano utvrđenom, bez obzira kojoj kategoriji ta činjenica da pripada (odlučne, indicijalne, kontrolne), ne ispustivši pri tome iz vida ni jednu koja je uopšte bila važna za presuđenje i ne utvrdivši baš ni jedno proturječje u ovoj i ovakvoj obradi. Dakle, bitna povreda odredaba krivičnog postupka na kojoj sve tri žalbe insisitiraju po tački I izreke presude, ne postoji.

Žalbenim navodima branilaca optuženog Senada Hasanovića u okviru ovog žalbenog osnova, prvostepena presuda se pobija zbog toga što se u istoj ne navode razlozi o odlučnim činjenicama, odnosno ne obrazlaže kako je četvrtoptuženi Senad Hasanović nabavio i držao navedene eksplozivne stvari, s obzirom da izvedeni dokazi potvrđuju da Hasanović Senad nije znao da se radi o eksplozivu, jer i sam svjedok Bajrić Amir istog svjesno drži u zabludi da je eksploziv neispravan i da ne valja ništa, pa je i samim tim neprihvatljiv stav suda da je dokazano umišljajno postupanje optuženog Hasanović Senada. Osim toga, žalba navodi da je optuženi, u stvari, samo slučajno našao, a ne i držao, niti nabavio predmetnu materiju, na koji način sud proširuje biće krivičnog djela dajući sebi zakonodavnu nadležnost, s obzirom da u zakonskoj definiciji predmetnog krivičnog djela nema termina „naći“.

Za razliku od stavova iznesenih u žalbi, ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud svestranom ocjenom svih izvedenih dokaza na sve okolnosti, a koje su se ticale pronalaska, držanja i predaje eksploziva od strane četvrtoptuženog Hasanovića, donio jedini mogući zaključak da je optuženi Hasanović Senad upravo i počinio predmetno krivično djelo na način kako mu je to i stavljeno na teret. Činjenica je da je on zaista slučajno našao predmetni eksploziv u šumi „Gaj“. Međutim, sve njegove kasnije radnje koje je preduzeo u pogledu raspolaganja tim eksplozivom, jasno upućuju na zaključak da je četvrtoptuženi imao jasnu namjeru držanja u posjedu ove materije. Naime, nakon pronalaska, četvrtoptuženi, a zajedno sa svojim prijateljem Osmanović Muhidinom, ostavlja sanduk sa materijom, u stvari sakriva ga u šumi ne prijavljujući pronalazak nadležnim organima. Ove okolnosti ni u toku prvostepenog postupka nisu učinjene spornim ni od strane samog otuženog, a potvrdio ih je i svjedok Osmanović. Potom, nakon razgovora u slastičarni „Harisa“, četvrtoptuženi u dva navrata odlazi do mjesta gdje se materija nalazi i donosi prvo uzorak, a zatim i veću količinu iste Bajrić Amiru, nesporno znajući da je Bajrić zainteresovan za ovu materiju i da mu je za nju obećao dati pušku čime se potvrđuje da je četvrtoptuženi ne samo „našao“,

nego i držao i raspolagao kroz duži vremenski period ovom materijom. Insistiranje branioca izneseno u žalbi da je optuženi Hasanović „našao“, a ne „nabavio“ ili „držao“ predmetni eksploziv više je terminološko, a ne suštinsko pitanje i ni na koji način ne dovodi u sumnju da je optuženi Hasanović počinio krivično djelo za koje se tereti (opravdan je zaključak prvostepenog suda da sama činjenica pronalazjenja eksplozivne materije nema za predmet ni kvalitativnu ni terminološku razliku od nabavljanja iste).

U pogledu umišljaja na strani optuženog, prilikom izvršenja ovog krivičnog djela, a u smislu svijesti da je predmetna materija zaista eksploziv, dovoljno govori činjenica da je četvrtooptuženi nakon razgovora sa Bajrićem u slastičarni „Harisa“ dva puta i donio ovu materiju Bajrić Amiru, očekujući od njega protivuslugu koja bi se ogledala u davanju puške, a sam Bajrić je eksplicitno izjavio da je čuo razgovor između četvrtooptuženog i njegovog prijatelja Osmanović Muhidina, koji su u slastičarni razgovarali o eksplozivu, te da se zbog toga zainteresovao i umiješao u taj razgovor. Iako Osmanović i Hasanović ne koriste termin eksploziv u svojim iskazima, oni detaljno opisuju boju i kakvoću pronađene materije, da bi sam Hasanović na pitanje tužioca odgovorio da su kasnije pretpostavili da se radi o eksplozivu. Sve ovo nedvojbeno potvrđuje pravilan zaključak prvostepenog suda o svijesti četvrtooptuženog da je upravo u pitanju eksploziv, a samo držanje Hasanovića nakon pronalaska eksploziva i način na koji ga je on predavao Bajriću upravo dovodi do zaključka da je on bio svjestan da je držanje eksploziva građanima zabranjeno, a da pri tom nije od značaja (nije važno) da li je eksplozivna materija upotrebljiva ili ne jer to i ne predstavlja biće ovog krivičnog djela.

Iz svih navedenih razloga, potpuno su neosnovani, te s toga i neprihvatljivi žalbeni navodi branilaca četvrtooptuženog Hasanović Senada, u pogledu njegove krivične odgovornosti.

Optuženi Hasanović Senad, prvostepenom presudom je osuđen za počinjenje krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih tvari iz stava 2. člana 371, u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, a u vezi sa članom 29. KZ BiH, tj. da je ovo krivično djelo učinio u saizvršilaštvu. Međutim, ovo vijeće je, budući da nije vezano pravnim opisom djela, iz izreke presude izostavilo odredbu člana 29. KZ BiH, a koja se odnosi na saizvršilaštvo, budući da ni činjenični opis prvostepene presude ne navodi Hasanovića kao saizvršioca u krivičnom djelu terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

U odnosu na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje:

Žalba branioca Kamenice u čemu mu se pridružuje i branilac Temin, kad je riječ o dolasku optuženih Bektaševića i Cesura u Bosnu, naširoko obrazlažu da je njihov dolazak bio isključivo motivisan da provedu mjesec Ramazan u Sarajevu, da se optuženi Cesur bolje upozna sa Bosnom o kojoj je imao ranijih saznanja, a da je dolazak optuženog Bektaševića bio motivisan i vojnom obukom, a ne, ako je riječ o njihovoj namjeri, da izvrše teroristički čin. Pri tom se branilac optuženog Bektaševića poziva na svjedočenje Anesa Čengića i Dragana Papića, inače pripadnika F MUP BiH, da su imali saznanja da Bektašević iz Švedske dolazi u Bosnu da izvrši vojnu obuku. Uvidom u zapisnike sa glavnog pretresa od 20.07. i od 22. 07.2006. godine da se vidjeti da svjedok Čengiće iskazuje da su imali neprovjerenu informaciju, negdje u julu 2005. godine, da se određene osobe pripremaju za vršenje terorističkog napada i da dođu u Bosnu, rečeno je da se radi o nekom Mirsadu

neke obuke. Dakle, ovaj svjedok, suprotno istaknutoj žalbenoj tvrdnji, ne kaže o kakvoj obuci se radi. O tome se ne izjašnjava ni svjedok Papić. O kakvoći obuke govori jedino svjedok Sijamhodžić kada kaže da su imali informaciju da je Bektašević Mirsad trebao doći u BiH sa ciljem da završi vojnu obuku i obuku u pripremanju eksplozivne naprave. Slijedom njihovog svjedočenja može se izvesti zaključak da navedeni svjedoci iznose svoja operativna saznanja o svrsi dolaska Bektaševića, a ne i svoje tvrdnje o dolasku Bektaševića radi odsluženja vojnog roka kako to želi prikazati branilac Kamenica. Radi provjere ove činjenične okolnosti o kojoj je prvostepena presuda na str. 39. dala dovoljno razloga zašto ovakvu tvrdnju odbrane ne prihvata, ovaj sud je u smislu odredbe iz člana 303. stav 2. ZKP BiH pribavio izvještaj od Ministarstva odbrane BiH broj: 08-04-1-2209-1/07 od 14.05.2007. godine iz čijeg sadržaja slijedi da u oktobru 2005. godine nije vršeno regrutovanje lica za služenje vojnog roka u Federaciji BiH, da je zadnja klasa regruta iz ovog entiteta upućena na služenje vojnog roka 01.06.2005. godine, što znači prije posljednjeg dolaska opt. Bektaševića u Bosnu, čime se teza njegove odbrane definitivno pokazala kao neosnovana.

Takođe, žalba branioca Kamenice u kontekstu osporavanja vještačenja Jamaković Mirze, ukazuje da je prvostepeni sud propustio utvrditi da li je pronađeni eksploziv bio upotrebljiv, odnosno da li je imao eksplozivnu moć, mada su saslušani vještaci Mašović Hilmija i Jamaković Mirza saglasni u bitnoj činjenici da se radi o eksplozivu (eksplozivnim smjesama) sačinjenom na bazi nitroglicerina, trinitrotoluola i amonijumnitrata, a prvostepeni sud je na stranicama 24, 25. i 26. dao dovoljno razloga o ovom činjeničnom utvrđenju, pa pobijana presuda na ovom planu ne zasniva bilo kakvu manjkavost. Vezano za drugi prigovor ove žalbe, tačno je da pobijana presuda navodi da se radilo o tačno neutvrđenoj količini eksploziva, ali ne manjoj od 19.842 grama, ali se iz tog ne može izvući zaključak da se radi o protivrječnosti, budući da je prvostepeni sud činjenično iskazao nađenu količinu eksploziva na donjoj, nesumnjivo utvrđenoj količini, to ne znači da ga nije bilo više.

U odnosu na okolnost utvrđivanja namjere na strani optuženih pod tačkom I izreke presude za počinjenje terorističkog čina, prvostepeni sud za svoja činjenična utvrđenja nalazi uporište u provedenim materijalnim dokazima, među kojima posebno iskazane količine eksploziva u stanu u kojem su boravili optuženi Bektašević i Cesur, što oni i ne osporavaju, te u sadržaju snimljenom na VHS kaseti. Branilac Kamenica ovom prilikom upozorava da nije utvrđen identitet dvojice maskiranih i uniformisanih lica, te da se glas koji se čuje sa tog snimka ne može prihvatiti da pripada optuženom Bektaševiću, kako to poprima prvostepena presuda prihvatajući vještačenje vještaka iz SAD, s obzirom da se isti odredio da taj glas sa velikom vjerovatnoćom, dakle ne sa 100% tačnosti, pripada Bektaševiću, pa da ako ništa drugo treba primjeniti princip „u sumnji u korist optuženog“.

Osim toga, po braniocu Kamenici, uzimanje glasa od strane Bektaševića radi vještačenja nije urađeno u skladu sa zakonom jer isti prethodno nije bio s tim upoznat. Međutim, ovaj žalbeni prigovor je u potpunosti neosnovan jer je, kako to prvostepena presuda jasno i decidno obrazlaže, uzorak glasa koji je korišten za predmetno vještačenje uzet dana 08.02.2006. godine na saslušanju optuženog Mirsada Bektaševića pred Tužilaštvom BiH, a u konkretnom slučaju je o tom saslušanju sačinjen i audio zapisnik, o čijem snimanju je optuženi pravilno upoznat, a kojem saslušanju je prisustvovao i njegov branilac.

Što se pak tiče vještačenja glasa od strane vještaka za fonetiku iz Londona, Alena Hirsona, sud je dao ubjedljive razloge zašto je angažovan upravo ovaj a ne domaći vještak kada je naveo da stručnjaka tog profila u BiH jednostavno nema (uostalom, opšti princip u krivičnom pravu nalaže da je dozvoljeno ono što izričito nije zabranjeno, a domaći procesni zakon ne zabranjuje angažovanje stranih eksperata). Prigovor odbrane Bektaševića da se ne mogu prihvatiti rezultati ekspertize glasa snimljenog na VHS kaseti jer to nije učinjeno sa 100% tačnosti, je neprihvatljiv iz razloga što se za glas na VHS kaseti navedeni vještak izjasnio da pripada Bektaševiću jer se nalazi na visokom mjestu skale vjerovatnoće. Dakle, nije neophodno izjašnjavanje vještaka u apsolutnim kategorijama na što pledira ova odbrana; to posebno, ako se imaju u vidu drugi dokazi objektivnog značaja koji potkrepljuju ovu ekspertsku analizu. Naime, nije sporna činjenica da je navedena VHS kaseta prilikom pretresa nađena u džepu od hlača optuženog Bektaševića, niti su sporni rezultati vještačenja kamerc i video snimka koji ukazuju da je VHS kasetica nesumnjivo snimljena videokamerom koju je Bektašević neosporno pozajmio od svoje tetke Hamidović Izete da snimi, kako joj je slijedom njenog svjedočenja rekao, neku svadbu. Podredno, prigovor Kamenice da je kod Izete i Asotić Zafira izvršen protivzakoniti pretres jer istom nije bio prisutan optuženi Bektašević ne stoji, jer njegovo prisustvo nije nužno jer, uostalom, on nije ni vlasnik tog stana, a policija je prilikom vršenja pretresa u svemu postupila po zakonu.

Sadržaj navedene kasete koji prikazuje naoružana lica sa kapama koje su prilikom pretresa stana pronađene i oduzete od strane policije i tonski zapis u kojem se navodi da se braća (po vjeri) pripremaju za napade i da će napasti Alqufar koji ubijaju njihovu braću muslimane u Iraku, Afganistanu i mnogim drugim zemljama, da će prikazano oružje biti upotrijebljeno protiv Evrope i onih čije su snage u Iraku i Afganistanu, da su dva brata prikazana na kaseti prodala svoje živote da udovolje Allahu, da pomognu svojoj braći i sestrama – detektuju svrhu dolaska i prave namjere optuženih Bektaševića i Cesura, kao i s njima u saizvršilačkoj zajednici optuženog Ikanovića koji ih snadbjeva eksplozivom, upravo onim koji je sa ostalim predmetima koji građanima uopšte nisu dozvoljeni držati, neosporno pronađen u stanu u ulici Poligonska broj 71.

Uz to, ako se riječi sa tonskog zapisa sa video-kasete po kojima su se prikazana lica spremna žrtvovati za ostvarenje navedenih ciljeva, te prikazani način montiranja vremenskog upaljača, tajmera sa satnim mehanizmom i vremensko zatvaranje strujnog kola, dovedu u vezu sa samoubilačkim pojasom (koji je po vještaku Šahiću namijenjen isključivo da kao bombaški teroristički komplet djeluje po živoj sili) pronađenim u tom stanu sa tri trotilska metka od po 100 gr, detonatorskom kapislom i 1 tajmerom, ako je tokom pretresa stana u kojem živi Bektašević u Švedskoj pronađen njegov testament za slučaj njegove smrti, te dvije knjige od kojih se jedna odnosi na pravljenje eksploziva a druga na priručnik namijenjen za borbu, sadržaj internetske komunikacije I i II optuženog sa licem koje je u Danskoj optuženo za terorističke aktivnosti, da je po svjedočenju Bajrića optuženi Ikanović izjavio prilikom prolaska vozila SFOR-a da „ovdje treba napraviti Džihad“ - o čemu se opširno izjašnjava pobijana presuda i finalizuje u svom zaključku na 51 stranici kada navodi da stoji činjenica po kojoj su dominantni sadržaji fajlova u kompjuterima Bektaševića i Cesura upravo na temu ponašanja zapadnih zemalja u Iraku i Afganistanu, da se u njima govori o borbi protiv tih zemalja i onih koji im u tome pomažu, da se podstiču i veličaju samoubilački poduhvati, što dovedeno u vezu sa onim što su optuženi počinili u Sarajevu, pokazuje da su imali namjeru uraditi isto ili slično djelo.

Ako se ima u vidu ovakav logičan zaključak suda prvog stepena, nastojanje odbrane optuženih, branilaca Kamenice i Temina, da čitavu stvar prikažu sa bezazlene strane, navedenom zaključku prvostepenog suda niukoliko ne oduzima potrebnu argumentaciju. Zaista, njihovi argumenti, ukoliko se posmatraju izolovano, da nije zabranjeno kod građana posjedovanje navedenih knjiga, niti posjedovanje fajlova u kompjuterima koji se odnose na rat u Iraku i Afganistanu, niti je šta neobično u činjenici da muslimani napišu testament i slično, imali bi *prima facie* potrebno uporište. Međutim, ako se ti dokazi dovedu u međusobnu vezu, oni strukturiraju činjenice na način da im daju sasvim drukčiji smisao, upravo onakav kako to zaključuje prvostepeni sud, a time se prigovor odbrane sva tri optužena pod tačkom I izreke prvostepene presude, da nije utvrđena namjera u pogledu produkovanja zabranjene posljedice i ostvarenje svrhe preduzete djelatnosti, pokazuje bezuspješnim.

Što se tiče počinjenja krivičnog djela поближе opisanog pod tačkom III izreke, branilac optuženog Bektaševića, advokat Kamenica, ističe da njegov branjenik nije mogao biti oglašen krivim za krivično djelo napada na službeno lice u vršenju službene dužnosti, iz razloga što je prvostepeni sud pogrešno cijenio izvedene dokaze. Ova žalba ističe da je za postojanje ovog krivičnog djela potrebno da je službena radnja čije se sprječavanje vrši morala biti preduzeta u okviru službenih ovlaštenja, a kako pretres od strane pripadnika policije nije učinjen u skladu sa odredbama ZKP, to, po žalbi, znači da je od službenih lica preduzeta radnja van službenih ovlaštenja, te otud da ne može uživati krivičnopravnu zaštitu. Ovakva žalbena teza ne može opstati jer polazi od netačnih premisa, budući da su prilikom preduzimanje radnje pretresa navedenih prostorija policajci Čengić, Papić i Sijamhodžić u svemu postupili u skladu sa odredbama ZKP. Naime, kako to pravilno utvrđuje prvostepena presuda, kada je optuženom Bektaševiću policajac Čengić pokušao uručiti, na osnovu usmeno izdate naredbe sudije za prethodni postupak, pismenu naredbu za pretres, Bektašević je tijelom zagradio ulaz u kuću i tijelom počeo gurati policajca Čengića. Osim toga, ovaj procesni propis ne određuje krug službenih ovlaštenja koja su imala navedena službena lica, već je to sadržano u drugom, materijalnom propisu.

Takođe, žalba advokata Temina u odnosu na drugooptuženog Cesura podvlači da je sud prvog stepena za krivično djelo iz člana 358. stav 1. KZ BiH koje je ostalo u pokušaju, izveo zaključak o njegovoj krivičnoj odgovornosti samo na osnovu iskaza policijskih djelatnika, dok taj sud ne pridaje nikakav značaj činjenici da na pištolju koji je izbijen iz Cesurove lijeve ruke nema nikakvih otisaka, niti se pita kako je moguće da lice koje drži pištolj sa namjerom da ga upotrebi to čini lijevom rukom a isti je izraziti dešnjak, da je optuženi Bektašević tvrdio kako kritične prilike Cesur nije bio u posjedu pištolja. Na ovom mjestu, vijeće nalazi da je prvostepeni sud dao opredijeljene razloge zašto je poklonio vjeru iskazima saslušanih policajaca u svojstvu svjedoka, a i samo primjećuje da svjedoci Čengić, Papić i Sijamhodžić nisu imali bilo kakvog razloga da lažno terete optuženog. Činjenica da je svjedok Sijamhodžić u jednom momentu vidio kako optuženi Cesur u lijevoj ruci drži pištolj, upućuje da se radilo o situacionoj okolnosti što, imajući u vidu dinamiku događaja, ne znači da pištolj ne bi prebacio u desnu ruku, pa čak da i to nije hitno sa stanovišta onog što se istom izrekom stavlja na teret, naime, da je prijetnjom da će izravno upotrebiti silu pokušao spriječiti službene osobe u obavljanju službene radnje. Naime, pri postojećim činjeničnim okolnostima činjenica da Cesur drži u lijevoj ruci pištolj sa prigušivačem, za kojeg se kasnije ispostavilo da ima metak u cijevi, i po objektivnom kriteriju toj prijetnji daje smisao da je ozbiljna i ostvariva, jer svjedok Sijamhodžić nije mogao znati, vidjevši ga

sa kažiprstom na orozu pištolja, da li je Cesur ljevak ili dešnjak, a o njegovoj bojazni da će Cesur zaista upotrijebiti pištolj po sebi govori njegov uzvik: "Čenga, pištolj!" Dodatno, uporište za ovakvo rezonovanje, vijeće nalazi u činjenici da optuženi Bektašević u tom trenutku nije mogao vidjeti šta se dešava u prostoriji u kojoj se nalazio Cesur budući da je bio zauzet guranjem sa policajcem Čengićeom pokušavajući ga spriječiti da uđe u kuću i izvrši pretres.

O svemu ovom, se prvostepena presuda već izjasnila donošenjem činjeničnih zaključaka na osnovu provedenih dokaza koji nisu ničim dovedeni u pitanje od strane žalbi, bar ne na način kako to one čine, pa se samim tim tvrdnje o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju pokazuju kao neosnovane.

U okviru povrede krivičnog zakona:

Advokat Temin u svojim žalbenim razlozima negira da je kod drugooptuženog Cesura postojala radnja izvršenja i namjera da se izvrši krivično djelo terorizma, smatrajući da u ovom slučaju postoji povreda krivičnog zakona u smislu člana 298. tačka b) KZ BiH (i ovaj branilac pogrešno navodi materijalni umjesto procesnog krivičnog zakona), jer nepostojanje radnje izvršenja isključuje krivičnu odgovornost Cesura.

Za opstojnost takve žalbene teze ovaj branilac podastire tvrdnju da je eksploziv bio u posjedu prvooptuženog Bektaševića prije dolaska Cesura u Sarajevo, da taj posjed nad eksplozivom isti nikad nije ni ostvario, što se može vidjeti iz iskaza ostalih optuženih, iskaza svjedoka Amira Bajrića, Izete Hamidović i Zafira Asotića, te rezultata biološkog vještačenja od strane Elvire Karahasanović i DNK analize urađene od strane Rijada Konjhodžića. Takođe, tvrdi se da je VHS kasete – dokaz kojem sud daje odlučan značaj kada izvodi zaključak o namjeri optuženih da izvrše teroristički čin – snimana prije Cesurovog dolaska u Sarajevo. Dodatno, ovaj branilac smatra da je predmetna kasete snimana u maju ili junu, a ne nikako u oktobru kada u Sarajevu u to vrijeme ne mogu biti izrazito zeleni lišće i trava. Drugim riječima, ova žalba smatra da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje od strane prvostepenog suda rezultat njegove pogrešne ocjene dokaza, a što je opet dovelo do povrede krivičnog zakona.

Suprotno ovoj žalbi, vijeće smatra da je prvostepeni sud cijenio svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, i isključivo na osnovu takve ocjene izvlačio zaključak da li je neka činjenica dokazana kako to, uostalom, i nalaže odredba iz člana 281. stav 2. ZKP BiH

Da je to tačno, da se vidjeti iz analize sadržaja pobijane presude (posebno, na stranicama 44, 48, 49. i 55.). Ta nam analiza pokazuje, a što se akcentuje i u odgovoru na ovu žalbu od strane tužioca, da su Cesurove radnje tijesno povezane i koordinisane sa radnjama optuženog Bektaševića. Cesur je svoj dolazak iz Kopenhagena u Sarajevo dogovorio i koordinisao sa optuženim Bektaševićem, ali i većim brojem lica koja su u Danskoj bila takođe optužena za terorističke aktivnosti među kojima i sa Abdul Basitom, pravosnažno osuđenim za te radnje. Uostalom, poznanstvo i kontakt sa ovim licima je potvrdio i sam optuženi Cesur kada je tokom svog svjedočenja ista prepoznao na prezentiranim fotografijama. Takođe, nije sporno da je Cesur od dolaska u Sarajevo pa sve do hapšenja skupa sa Bektaševićem koristio dva stana u kojima je, pored velike količine eksploziva, pronađen veći broj sredstava na osnovu kojih se mogla sačiniti improvizovana eksplozivna

naprava velike razorne moći. Sva ova sredstava su mu bila dostupna i Cesur je bio u faktičkom posjedu istih zajedno sa optuženim Bektaševićem. On navodi da ga je Cesur iz druge sobe gledao kako nožem reže eksploziv. Sam Bektašević potvrđuje riječi Cesura da ga je u stanu boljela glava, očigledno zbog jakog mirisa koji potiče od eksploziva (eksploziv se „znojio“). Vezano za cilj dolaska Cesura u Sarajevo posebno je indikativan internet razgovor od 15.10.2005. godine koji je pronađen u zapljenjenom kompjuteru u Danskoj, a isti taj razgovor je pronađen i u zapljenjenom kompjuteru iz internet kluba „Hollywood“ u Sarajevu (dokaz optužbe broj 24-a). Optuženi Cesur je u svom svjedočenju priznao da je skupa sa Bektaševićem odlazio u navedeni internet klub u Sarajevu i koristio njegove usluge; Cesur je skupa sa optuženim Bektaševićem koristio istu e-mail adresu i razgovore su vodili sa licima iz Danske, Abdul Basitom i Elias Ibn Huseinom, optuženima za terorističke aktivnosti; registrovano je i vrijeme kada su optuženi Bektašević i Cesur međusobno naizmjenično u više navrata preuzimali taster na kompjuteru. Tom prilikom u razgovoru Cesur od Ibn Huseina traži novac, govori se o ameru (vođi), kada Cesur vraća poruke po kojima se neće vratiti praznih ruku, da će snimiti stvari tako da (te stvari) mogu vidjeti itd. O VHS kaseti pronađenoj u jednom od zadnjih džepova farmerki Bektaševića prilikom lišavanja slobode izjašnjava se i optuženi Cesur tvrdeći da je kasetu vidio u stanu koji su koristili u ulici Novopazarska br. 422, iako je ista pronađena u stanu Bektaševića u ulici Poligonska br. 71, što po sebi govori o Cesurovom saznanju za kasetu. Uz ovo, činjenica da je Cesur bio skupa sa optuženim Bektaševićem prilikom lišavanja slobode i da je zatečen sa pištoljem u lijevoj ruci i metkom u cijevi, a da je na pištolju bio pričvršćen prigušivač, dovoljno govori o stanju njegove svijesti i o okolnostima pod kojima se zatekao.

Šta reći drugo o žalbenim navodima vezanim za ambijentalne prilike u kojim je snimana VHS kaset, te o činjenici da kod optuženih nije pronađeno sve oružje i drugi predmeti koji se vide na kaseti, osim da su isti hipotetički, jer su eksterijeri sa kasete mogli biti snimani u okolini Sarajeva i na većim visinama kada se i u oktobru zadržava zelenilo, da su, osim toga, upućene poruke izgovorene u zatvorenoj prostoriji, a što se tiče minobacača, automatskih pušaka i drugog oružja koje se vidi na snimku, a koje policija nije pronašla, isti su se mogli blagovremeno skloniti na nepoznatu lokaciju. Uostalom, da su prva tri optužena o tome vodila računa, govore naknadne događajne okolnosti o kojima svjedoči Bajrić kako mu je opt. Ikanović govorio da „pospremi kuću“, kao i tvrdnja policajaca koji su došli uhapsiti Ikanovića da su zatekli veoma uredan stan, te priznanja Cesura da je stan u ulici Poligonska izgledao kao napušten. To što optuženi Bektašević i Cesur nisu stigli pospremiti kuću u momentu kada ih je zatekla policija je druga stvar.

Isviše je, dakle, činjenica, pa i detalja koji u svom sklopu upućuju na zaključak kojeg je prvostepeni sud izveo izvan razumne sumnje da je Cesur aktivno djelovao zajedno sa optuženim Bektaševićem, da bi se mogla održati suprotna teza branioca Temina da u radnjama Cesura nema obilježja krivičnog djela terorizma.

U situaciji kada je kod optuženih Bektaševića i Cesura pronađeno 20-tak kg eksploziva, upravo onog kojim su snadbjeveni od optuženog Bajre Ikanovića, a ovom eksploziv predao svjedok Bajrić (koji je na fotodokumentaciji prepoznao eksploziv pronađen kod I i II optuženog), samoubilački pojas i video-kaseta na kojoj je prikazano sklapanje i aktiviranje eksplozivne naprave, kao i samoubilačka poruka prijetnje Evropi, a koje činjenice su nesumnjivo utvrđene od strane prvostepenog suda i koje imaju karakter odlučnih činjenica, onda je prvostepeni sud na osnovu tako pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja

izveo pravilan zaključak o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti optuženih Bektaševića, Cesura i Ikanovića.

Sve žalbe, kad je riječ o optuženima Bektaševiću, Cesuru i Ikanoviću, prigovaraju vještačenju prof. dr Ćurak Nerzuka, ističući da je ono krajnje subjektivno, neubjedljivo, ničim utemeljeno, i slijedom toga, da nije dokazana namjera ovih optuženih da su preduzimanjem opisane radnje u svrhu realizacije terorističkog čina htjeli prouzrokovati štetu Bosni i Hercegovini koja bi se manifestovala, pored ostalog, u odlaganju njenog pristupa evroatlantskim integracijama. Drugim riječima, ove žalbe ističu da je takva šteta po Bosnu i Hercegovinu izostala, a time da nema zakonskih obilježja odnosno krivičnog djela. Suprotno stavovima iznesenim u žalbama, vijeće nalazi da negativno konotirane tvrdnje žalbi, kako u pogledu ekspertne studije koju je izradio prof. dr Nerzuk Ćurak i mišljenja koje je iznio u toku glavnog pretresa, tako i u pogledu njegove stručnosti i kvalificiranosti da iznosi stavove o nastupjeloj šteti po državu Bosnu i Hercegovinu, ne daju ni jedan valjan argument kojim bi se pobili zaključci do kojih je došao ovaj ekspert.

Pravilno je prvostepeni sud prihvatio nalaz i mišljenje vještaka u pogledu štete, kao bitnog elementa bića krivičnog djela koje se optuženima stavlja na teret, a koja je nastala za Bosnu i Hercegovinu, te time i za međunarodnu zajednicu, tim prije što je Bosna i Hercegovina nepobitno dio međunarodne zajednice i još uvijek država pod snažnim uticajem međunarodnih institucija. Imajući u vidu zaštitni objekat ovog krivičnog djela, a to je država Bosna i Hercegovina i njene institucije, kao i međunarodne institucije, prvostepeni sud je pravilno zaključio cijeneći pri tome i nalaz i mišljenje prof dr Nerzuka Ćurka, da je šteta po navedene institucije i nastala namjernim djelovanjem optuženih, odnosno samim posjedovanjem i osposobljavanjem eksploziva za korištenje (pravljenje samoubilačkog pojasa), a ogleda se u odlaganju napretka i integracije Bosne i Hercegovine. Riječ je, kako to vještak kaže, o permanentnoj šteti koja je nastala, koja traje i koja će trajati i u budućnosti. Što se tiče kompetentnosti profesora Ćurka, nesporno je da je on univerzitetski profesor na odsjeku za sigurnosne studije Fakulteta političkih nauka u Sarajevu, čija je uža specijalnost geopolitika, a čiju stručnost žalbe odbrane ni na koji način argumentovano ne dovode u pitanje, već su primjedbe iznesene na račun obrazovanja i same ličnosti ovog vještaka sračunate da se isti difamira.

U okviru odluke o kazni i o troškovima krivičnog postupka:

Ispitavši, pak, odluku o kazni u vezi sa prigovorima sve četiri žalbe, ovaj sud je imao u vidu da je prvostepeni sud cijenio okolnosti na strani optuženih koje su od uticaja da kazna bude manja ili veća kako to već nalaže odredba iz člana 48. KZ BiH (opšta pravila za odmjeravanje kazne). Naime, presuda je imala u vidu granice kazni za predmetna krivična djela propisana zakonom, svrhu kažnjavanja, te sve okolnosti koje utječu da kazna bude manja ili veća, a osobito stepen krivične odgovornosti optuženih, pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja, odnosno povrede zaštićenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, te raniji život učinitelja, njihove osobne prilike i držanje nakon učinjenog djela. Tako je od olakšavajućih okolnosti, prvostepeni sud cijenio da se radi o veoma mladim osobama, do sada nekažnjavanim (Cesur, Ikanović i Hasanović), da je Bektašević odrastao u nepotpunoj porodici, a kod Hasanovića njegovu lošu materijalnu situaciju, da je Ikanović porodičan čovjek i otac dvoje malodobne djece, a od otežavajućih cijeni se upomost u izvršenju krivičnog djela, s obzirom na broj i vrstu obavljenih radnji, količinu

eksploziva i njegovu opasnost, jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra i moguće dalje posljedice do kojih je moglo doći da nisu otkriveni. Međutim, prilikom ispitivanja ocjene prvostepenog vijeća o postojanju olakšavajućih i otežavajućih okolnosti na strani optuženih i razloga koje je na tom sektoru dao taj sud, ovo vijeće nalazi da olakšavajuće okolnosti koje se stiču na strani optuženih nisu dovoljno došle do izražaja u izrečenim kaznama tako da su iste prestroge. Utoliko prije, što je nasuprot olakšavajućim okolnostima, sud prvog stepena prilikom utvrđivanja otežavajućih okolnosti uzeo neke okolnosti koje ulaze u sam pojam krivičnog djela, na što je opravdano ukazala žalba advokata Kamenice, a koje se kao takve ne mogu uzimati u obzir prilikom odmjerenja kazne. Konkretno, sud prvog stepena je kao otežavajuće okolnosti cijenio upornost u izvršenju djela, s obzirom na broj i vrstu obavljenih radnji, količinu eksploziva i njegovu opasnost. Ako ovo posljednje i može stajati, broj i vrsta obavljenih radnji, kao što je navedeno, ulazi u obilježja predmetnog krivičnog djela. Tim prije, što tom prilikom sud prvog stepena ne odvajaju pojedinih optuženih, pa čak ni u odnosu na četvrtoptuženog Hasanovića koji nije ni optužen za krivično djelo terorizma. Za razliku od optuženih Cesura, Ikanovića i Hasanovića, i prema optuženom Bektaševiću je trebalo uzeti kao olakšavajuću okolnost njegovo ranije nekažnjavanje budući da izricanje prema njemu vaspitne mjere dok je imao svojstvo maloljetnika ne znači da je isti osuđivan. Na to su, uostalom, po mišljenju ovog suda, žalbe branilaca optuženih, svaka iz svog ugla, opravdano i ukazale. Osim toga, vijeće primjećuje kad je riječ o stepenu opasnosti optuženog Cesura kao počinioca krivičnog djela da kvantum ispoljene kriminalne energije koja se stekla na njegovoj strani nije bio takav da bi opravdao kaznu u visini koju mu izriče prvostepena presuda. Takođe, kod optuženog Bektaševića, kod činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda da se radi o veoma mladoj osobi, po mišljenju ovog vijeća nije u dovoljnoj mjeri došao do izražaja princip postupnosti prilikom odmjerenja krivičnih sankcija, utoliko prije što ni ovaj optuženi ranije nije kažnjavan o čemu je već bilo riječi.

Ostajući kod ocjene da izrečene kazne optuženim nisu adekvatne u pogledu olakšavajućih okolnosti, posebno kad su u pitanju i saizvršilačke radnje jer svaki od saizvršilaca odgovara prema stepenu doprinosa u izvršenju krivičnog djela, ovo vijeće je u smislu člana 314. ZKP BiH djelimičnim uvažavanjem žalbi svih optuženih preinačilo prvostepenu presudu u pogledu odluke o kazni tako što je optuženom Mirsadu Bektaševiću za krivično djelo iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f) a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH utvrdilo pojedinačnu kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, za krivično djelo iz člana 358. stav 1. KZ FBiH u vezi sa članom 26. stav 1. KZ BiH utvrdilo kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, pa ga je primjenom odredbe o sticaju iz člana 53. KZ BiH za navedena krivična djela osudilo na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina i 4 (četiri) mjeseca; optuženom Abdulkadiru Cesuru za krivično djelo iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f) a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH odmjerilo je pojedinačnu kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina, a za krivično djelo iz člana 358. stav 1. KZ FBiH u vezi sa članom 26. stav 1. KZ BiH utvrdilo kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, pa ga je osnovom člana 53. KZ BiH osudilo na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina i 4 (četiri) mjeseca; optuženog Bajru Ikanovića za krivično djelo iz člana 201. stav 1. u vezi sa stavom 4. tačka f), a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH osudilo na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine, dok je optuženog Senada Hasanovića za počinjeno krivično djelo iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH osudilo na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci; osnovom člana 56. KZ BiH svim optužnicima je u izrečenu kaznu uračunato vrijeme koje su proveli u pritvoru kako je to navedeno u izreci ove presude. To, sa uvjerenjem da su ovako odmjerene kazne optuženima adekvatne stepenu opasnosti

počinjenih djela i optuženih kao izvršilaca, te da će se njima postići svrha kažnjavanja iz člana 39. KZ BiH, kako sa gledišta specijalne, tako i generalne prevencije, i u tom okviru, podizanje svijesti građana o pogibeljnosti ovakvih ili sličnih krivičnih djela i o pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

Što se tiče žalbe branioca optuženog Bektaševića vezano za troškove krivičnog postupka koje je prvostepenom presudom isti obavezan naknaditi, prema mišljenju ovog vijeća, potpuno je pravilan stav prvostepenog suda u pogledu naknade ovih troškova. Naime, žalbeni navod da je u toku prvostepenog postupka utvrđeno da optuženi Bektašević nema nikakvu imovinu je paušalan, jer taj navod nije potkrijepljen valjanim argumentima, niti je u odnosu na tu okolnost odbrana ovog optuženog u toku postupka ikada predlagala kakav dokaz.

Sa svih gore izloženih razloga odlučeno je kao u izreci ove presude u smislu odredbe iz člana 314. ZKP BiH.

Zapisničar

Željka Marenčić

Predsjednik vijeća
Sudija

Dr Manfred Dauster
(potpis)

Potvrđujemo da ovaj prijevod u potpunosti odgovara izvorniku sačinjenom na engleskom jeziku.

Sarajevo, 14.06.2007. godine

Stalni sudski tumači za engleski jezik:

